

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavtio Criminalis, Seu De Processibus Contra Sagas Liber

Spee, Friedrich von

Francofvrti, 1632

45. An saltem denunciationibus credi debeat ob denunciantium poenitentiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11133

360 Dub. XLV. *An denunciationibus credi debeat*
rum denunciationes erunt, nec prædi-
cta pericula timenda.

RESP. Adhuc timenda erunt & de-
nunciationes contemnendæ, prout du-
bio sequenti latius ostendam.

D V B I V M XLV.

An saltem denunciationibus credi debeat
ob denunciantium pœnitentiam?

RESPONDEO, Sic quidam occurrere
solent iis quæ dubio præcedente
differuimus, sed frustra. Rationes istæ
sunt:

RATIO I. Denunciationes hodie
fiunt, & in acta referuntur antequam
de conuersione & pœnitentia cum de-
nunciatis actum fuerit: Nam sic
praxis hodierna habet, vt vix adeant
spirituales viri, nisi cum in exteriori fo-
ro cognitio expedita est: Frustra igitur
Sagarum pœnitentia obtenditur ne ea-
rum denunciationes contemnantur;
cum denunciationes omnes pœniten-
tiam antecendant. Utinam vero non nisi
postquam serio ad Deum reuertissent,
tum

Si conversi et
pœnitentes sint,

ob denunciantium pœnitentiam?

361

non
retractabunt
si fuerint
falsò
accusant.
hic
autor
deflectit
a solità
bene
rationandi
apertione
vix enim
credibile
est eum
iudices
dane
mentis
facere
circulum
quem
p. 363
adhucit.
multa
eum sua
imaginatio
ni
concedere
patit ex
iis quæ
infra
p. 453 et
facit
contra
omnem
veritatem
afferit.
Ceterum
cas
Inyarum
Denuncia-
tiones que
nocturnis
congressibus
interduntur
parvi
faciendæ,
recte
concludit.
de factis
magi et

tum demum edicere complices iube-
rentur, & quidem non quas equuleus
extorqueret, sed quas conscientia sug-
gereret: nam & aliquid tunc ego de-
nunciationibus fortasse darem, & aut
fallor insigniter, aut paucissimum Sa-
garum numerum breui haberemus.
Scio quid loquar, etsi multa adhuc sub-
ticere est necesse. Itaque non parum
semper admiratus sum prudentissimum
Theologum Tannerum: qui inter ea
media quibus Sagæ extirpari possint,
hoc quoque raptim immiscuit, vt rei
non examinentur de complicibus nisi
post acceptam suæ mortis sententiam
& præuiam pœnitentiam ac preparatio-
nem ad bene moriendum à Confessa-
rio procurandam: Sic enim ille disp. 4.
de Iustitia, q. 5. dub. 5. num. 131. Sed me-
dium hoc quorsum? Nec Inquisitores
id vnquam amplexuri sunt, nec Magi-
stratus mandaturi: Non amplexuri In-
quisitores; nam lucrum suum interuer-
tent imminuto numero in quas proce-
dant: Non mandaturi Magistratus; nam
nemo suggeret, nec ipsi legent.

Aa s

RA-

Sagæ iudicandi, et ea facta severe comprobanda: norma
quædam præcipue sunt acta Parlamenti Parisiæ de
Episcopibus de Parisi, quæ vide apud Le Com. Tom
decretoria parva sunt, ut ea Philozophorum nemo, et alii
u. d. Drogier solemniter approbata, hæc sunt qualicumque
viri, alius fuerit.

RATIO II. Non modo autem verum est quod dixi, nimirum excipi hodie & inscribi denunciationes adhuc ante reorum pœnitentiam, verum etiam eas ipsas solas ab impœnitentibus factas Iudices valere volunt: adeo, vt postea vbi vere pœnitentes & ad mortem rite dispositæ à Confessario iudicatæ fuerint, si circa complices quippiam enuncient, id non nisi eatenus à Iudicibus vel credatur vel reiiciatur, quatenus cum denunciationibus iis, quæ adhuc ante pœnitentiam factæ sunt, vel conuenit vel dissentit. Imo ad eas adhuc impœnitentium denunciationes tanquam ad lapidem lydium arguti homines probant, an vere quæpiam deinde pœnitens sit, an falso: nam si Titia V.C. quas adhuc impœnitens denunciationes edidit, eas post acceptum pœnitentiæ sacramentum approbet & ratificet, id ipsis signum veræ conuersionis est: tum Titia non fecte pœnituit. Sin autem reuocet, & torturæ coactione mentitam se pronunciet: tum fucum fecit, Confessario imposuit, falsa eius pœ-

pœnitentia est, aut terrore mortis perturbata est, ac proinde superioribus denunciationibus insistendum est. Equidem ingeniose! nam utcunque res cadat, seu ratificet, seu reuocet Titia post sacramentum pœnitentiæ, semper Iudices quod volunt obtinere possunt. Si ratificet, denuntiatio eius prior vera fuit; quia vere pœnitens ratificauit: si reuocat, id non obest; quia vere pœnitens non fuit: Sic enim illi aiunt. Sed non animaduertunt scilicet, quam neutro modo subsistant. Nam

1. Cum admittunt Titiam vere pœnituisse si priorem denunciationem ratificet, committunt circulum: denunciationem enim eam fuisse veram aiunt, quia pœnitentia in qua ea denuntiatio ratificata est, vera fuit, pœnitentiam vero hanc fuisse veram colligunt, quia ratificauit denunciationem quæ vera fuit: sic denuntiatio pœnitentiæ, pœnitentia denunciationi fidem facit, quod est in circulum discurrere.

2. Quo iure & facilitate illi dicunt falsam esse Titia pœnitentiam, cum
prio-

364 Dub. XLV. *An denunciationibus credi debeat*
priorem denunciationem reuocat, veram autem cum ratificat, eodem iure & facilitate mihi dicere licebit oppositum, id est, falsam esse Titiae pœnitentiam si priorem denunciationem in statu impœnitentiæ factam adhuc ratificat, veram autem si eam reuocat. Alioqui ridicula plane res est, vt cum dicit pœnitens quod Iudicibus placet, iam clament vere pœnitentem esse, cum quod displicet, iam fecte pœnitere! Quis non hominum cordatorum hic indignetur? nam hoc penitus nugari est.

3. Etsi negent Titiam vere pœnitentem fuisse si priorem denunciationem reuocet, parum refert: nam nec pœnitens quoque fuit cum denunciationem primam fecit: id mihi sufficit, manet enim quod volebam, denunciationes fieri à Sagis nondum conuersis, atque ideo tanquam diabolicas ac fallaces adhuc reiiciendas esse.

RATTO III. Imo etsi id hodie (quod nunquam fiet) esset moris, vt iuxta consilium Tanneri post pœnitentiam primum, & acceptam, mortis sententiam de-

denunciationes exciperentur : etsi etiam moris hodie apud multos sit vt non stetetur denunciationibus nisi post pœnitentiam eas ratificent , nihilominus adhuc aio cordatos viros merito denunciations eas repellere : cum merito cordatus quisque dubitare possit , an non pœnitentia hæc sit conficta ? Nam

*cum
contradicit
sibi
omnino
et vilit
pœnitentia
precedentes
dicta.*

1. Clamant Inquisitores dæmonem sua mancipia ad grauissima quæque & inaudita omnibus seculis scelera iam primum vehementissime impellere : quod si verum est , (de quo alias) quid mirum igitur aut incredibile fuerit , si impellat quoque ad fingendam pœnitentiam?

2. Quotidianum est , quod & paulo ante dixi , vt quoties quæ rea reuocat quod in tormentis facta est , exclament Iudices decipere eam Confessarium , & fecte pœnitere : fat igitur ipsi iudicant proclive admodum his reis esse vt fingant & fallant : merito igitur id cordatus quisque etiam cum denunciations post pœnitentiam faciunt aut ratificant suspicabitur.

3. Nec

3. Nec obstabit quod Confessarius iudicet Titiam V. C. vere pœnitere. Nam vt Iudices illi contra quos loquor aperte fatetur, Confessarius in eo foro conscientia non est audiendus; si enim reuocet Titia quæ in torturis facta est, etfi dicat Confessarius vere pœnitentem esse, aiunt illi tamen, vt vidimus, eum decipi: dolosissimum esse Satanam, & mille artificem: credendum hypocritis non esse. Idem igitur & cordati viri dicent cum Titia denunciations ratificabit, ac quo iure isti ad mentem suam, eodem & hi ad suam vti volent. Deniq; impossibile erit vnquam certo scire an Titia vere, an falso pœnituerit: nam quis Iudex erit? an Confessarius? atqui hunc isti, vt iam diximus, non admittunt: an ipsi igitur erunt? at hos certe in hoc foro Ecclesia non admittet.

4. Non desunt magnæ causæ, cur Titia volet fingere, & cur dæmon eam ad fingendum impellere. Videt Titia de se actum quidem esse, quod si fictæ tamen pœniteat, mitigationem pœnæ sperare posse: posse & innocetes (quæ commu-
nis

nis ei cum dæmone voluntas est) in discrimen adducere, & se nõ segniter vindicare, dum scilicet per denūciationes suas, hoc veluti pœnitentiæ sigillo roboratas, tanto certius & minore cum Iudicum scrupulo ad innocentū necem zelum Principum extēdet. Utentur igitur occasione sua generis humani hostes, & qua libidine nocendi innocentes denūciare, eadem & denūciationes (vt infirmæ non sint) ficta sanctitate vestire volunt. Deniq; hæc semper omnium summa est: dictorum Iudicum processum auctoritati & veracitati dæmonis incūbere, ac eatenus solum non falli, quatenus qui omnis doli & falsitatis artifex diuinis literis præscriptus est, non fallit.

RATIO IV. Imo etsi concedam (concedam enim) non simulate conuersam quampiam ad Deum esse ac verissime pœnitētem: nihilominus ne sic quidem denūciationibus ausim fidere in re tanta tam periculosa, eo quod & tunc fallere denunciāns possit, vel quia vix aliter audeat, vel quia aliter non sciat, prout Dubio sequenti exponam.

D v-